

Fælles anmodning om drøftelse med Kirkeministeriet om streaming og ophavsrettigheder

Organistforeningen og DOKS har fået udarbejdet et juridisk responsum om ansattes ophavsret, og foreningerne har på den baggrund rettet henvendelse til Kirkeministeriet. Foreningerne ønsker klarhed, og at menighedsrådene får korrekt vejledning.

Dansk Organist og Kantor Samfund og Organistforeningen har det seneste år fulgt situationen omkring streaming og de forskellige online tilgængelige optagelser af musik, der har fundet udbredelse. Det er foreningernes opfattelse, at organister (og andre medvirkende musikere) har ophavsret til den musikalske fremførelse de bidrager med i forbindelse med gudstjenester og kirkelige handlinger i folkekirken.

At den musikalske fremførelse sker som et led i et ansættelsesforhold, betyder ikke, at man som musiker automatisk har overdraget sine rettigheder til arbejdsgiveren. Man kan således ikke uden videre antage, at en arbejdsgiver har ret til anden form for brug af organisters rettigheder, end den, som normalt er forudsat i stillingen, f.eks. i ansættelseskontrakten.

Det er derfor foreningernes opfattelse, at menighedsrådene ikke blot uden videre, og uden andre foranstaltninger, kan stille krav om, at gudstjenester streames, eller optages til hjemmesider m.m. Der skal indgås en aftale herom med organisten, således at organisters rettigheder anerkendes. Foreningerne har i forskellige situationer været i kontakt med stiftsadministrationer og menighedsråd om dette anliggende. Foreningerne mødte i første omgang en anerkendelse af, at organisten har rettigheder, der skal respekteres, og at der skal indgås en aftale om rettighedsanvendelse. Desværre var stifternes skabelon til en aftale alt for vidtrækkende.

Siden har foreningerne erfaret, at der på stifternes hjemmesider vejledes om streaming på en måde, som slet ikke respekterer den ansattes ophavsret. Her fremføres det, at live-streaming kan afvikles, uden at der tages specifikt stilling til de ansatte organisters ophavsret. Foreningerne oplever desuden ved konkrete forhandlinger, at menighedsrådene fremfører den fejlagtige opfattelse, at organisternes rettigheder er overgået til arbejdsgiveren alene i kraft af ansættelsesforholdet.

Foreningerne har bedt advokat med speciale i immaterialret, Gitte Løvgren Larsen, samt advokat med speciale i ansættelsesret, Pernille Backhausen, begge Sirius advokater, om at få udarbejdet et responsum om det juridiske grundlag på dette område. Advokaternes responsum bekræfter organisationernes opfattelse.

Det er naturligvis uholdbart, at menighedsråd modtager vejledning, som betyder at de (uforvarende)risikerer at krænke den ansattes ophavsrettigheder. Foreningerne har på den baggrund rettet henvendelse til Kirkeministeriet og anmodet om et møde, således at der kan igangsættes en proces til afklaring af, om der kan opnås enighed om ophavsretslovens virkning for kirkens ansatte, og sikre, at der fremover kan ske korrekt vejledning af menighedsrådene. Foreningerne har som bilag fremsendt advokaternes responsum, da det er foreningernes opfattelse, at det danner en solid baggrund for den videre drøftelse.

Det er foreningernes primære sigte, at der skabes klarhed om reglerne, og enighed om procedurer for hvordan ophavsret for de ansatte håndteres. Det drejer sig således ikke primært om økonomisk honorering, men om at få slået fast, at den rettighedsmæssige forudsætning er, at organisten som udøvende musiker bevarer de rettigheder, som ophavsmanden har efter ophavsretsloven, og således også skal høres før musikken optages, fremføres eller på anden vis tilgængeliggøres online.